

Rippl-Rónai Múzeum

Néprajzi Szakág

Együd-hagyaték

Leltári szám: RRM EA-A-7631

C_s_u_r_g_ó, 1959. jun. 29.

Borbély Teréz 44 éves

Együd Árpád

- 1./Még azt mondják.../népdal/
- 2./Sirt az anyám " "
- 3./Ha felmegyek a.../katonadal/
- 4./Szomszédéknál..../tr.népdal/
- 5./Sej haj eza... /népdal/
- 6./Ez a kislány.../katonadal/
- 7./Ha majd engem.../ " /
- 8./A csurgói .../népdal/
- 9./Kedves jó..../népdal/
- 10./Részállott a páva.
- 11./Csárda mellett/népdal/
- 12./Arra alá.... / " /
- 13./Édesanyám .../ " /
- 14./Csná van a.../katonadal/
- 15./Őszidő jár.../népies műdal/

- 1./Tul a Tiszán/Szendró b.báladája/ Misey Gyula 52 é. Együd Árp.
- 2./Buzát vittem.../népies műdal/

Szt.m_i_h_á_l_y_h_e_g_y, 1959. jul. Csonka Istvánné 50 é.

hem ez van rajta B. oldal

- 1./Vare-vara..../cigány népdal/
- 2./Diófaból.../magyar népdal/
- 3./Aj a mire.../cig.népdal/
- 4./Dolgozik az/előbbi magyarul/
- 5./Cigány férfi/zavaros felv./ Csonka István 56 é.
- 6./Cig.nő " "
- 7./Piros lett a.../cig.népdal/ Csonka Anna 21 é.
- 8./Cig.gyors

C_s_u_r_g_ó, 1959. jul. 20.

Borbély Teréz 44 é.

Együd Árpád

- 1./Barázdábsn.../népies műdal/
- 2./Sirató dallam Özv. Borbély Jánosné 78 é.
- 3./Igyál most.../kanásztánc/
- 4./Iszik a/betyárdal/
- 1./Ennek a.../népdal/ Misey Gyula
- 2./Sej, Szentgyörgy-napján
- 3./Meguntam már.../béresdal/
- 1./Patkó Pista.../népdal/első úteme hiányzik/Borbély T.
- 2./Kocsmásosné.../népies csárdás/ Misey Gy.
- 2./Kössétek meg a/ " /
- 1./Zöld buzába.../népdal/ Borbély T.

P_e_r_ő_c_s_é_n_y, 1959. aug. 20

Együd János 55 éves

Együd Árpád

- 1./Perócsényi fonóház.../népdal/
- 2./Perócsényi templom " "
- 1./Udvarom.... " Együd József 64 éves
- 1./Árok, árok... " Együd Irma 48 éves
- 2./Ennek a barna.. " "
- 3./Elválok a /verb.dallam/
- 1./Perócsényi réztoronyba/népdal/ Együd János
- 1./Előbbi folytatása " Együd Irma
- 1./Mikor halász... " "
- 2./Ja de széles.../Barna Jancsi b./ Varga Géza 33 éves
- 3./Márianosztra felé/koldusdal/bucsus-oródia/
- 1./Ujesztendő..../ujévá kántáló/ Együd János
töredék

R-R.M.

XVIII. szalag

Csurgó,

Borbély Teréz, 1913.

1.,

Még azt mondják nékem,
Ice-pici az én rózsám,
Ha táncolok véle,
Nem is illik az énhozzám.

Nem baj rózsám,
Akármilyen ici-pici vagy is,
Nagy a mi szerelmünk,
Igy is, úgy is az enyém vagy.

2./

Sirt az anyám, amikor én születtem,
De még jobban mikor menyasszony lettem.
Sirhatsz anyám, nem sokáig leszek a tied,
Barna legény köti le a szívemet.

Rózsa, rózsza ha leszakítanálak,
Mit mondanál babám, ha elhagynálak.
Azt mondanám áldjon meg az igaz teremtő,
Mert nem voltál igaz szívű szeretőm.

3./

Ha felmegyek a budai hegyekre,
Feltekintek a csillagos nagy égre,
Csillagos ég, merre van az én hazám,
Merre sirat engem az édesanyám.

Édesanyám, mért szültél a világra,
Tizenhármás ágyúgolyó számára.
Tizenhármás ágyúgolyó eltalált,
Azt se mondom, voltál-e édesanyám.

4./

Szomszédéknál ég a világ,
Ott varrják a gatyát, recece, recece.
Varrd meg rózsám a gatyámat,
Le ne essen majd a nyáron, recece, recece.

Megvarrom én, csak gyere be,
Készen az ágy, feküdj bele, recece, recece.
Húzd le rózsám a csizmádat,
El ne sározd a dunyhámat, recece, recece.

5./

Sej-haj, ez a Csurgó be vagyon kerítve,
Hogyha lehet kimegyek belüle,
Hol a rózsám, bimbót hagyok benne,
Sej-haj, három évig fáj a szívem érte.

Sej-haj lemegyek az Alföldre csikósnak,
Szilaj csikót választok magamnak,
Szilaj csikó, csengő is lesz rajta,
Sej-haj, azzal megyek ki az olasz frontra.

6./

Ez a kislány, barna kislány,
Azért megharagudott rám,
Hogy az este, szombat este,
A szeretője jár hozzám.

Ha elveszi, had éljen vele,
Csak előttem meg ne ölelje,
Mert ha előttem öleli,
Meg kell a szívemnek repedni.

Ez a kislány, barna kislány,
Levelet irt a harctérre,
Azt írja a kedvesének,
Gyűjjön haza már, ha lehet.

Haza mennék, sejt, de nem lehet,
Letöltöm a három évemet,
Egyet a kedves babámért,
Kettőt a magyar hazámért.

7./

Ha majd engem, ha majd engem,
Becsuknak a
Vasat vernek, vasat vernek
Lábomra és kezemre.

Szorítja a kezemet,
A bánatos szívemet,
Babám szive, babám szive,
A bánattól megreped.

8./

A csurgói vasútállomáson köröszkül,
Tizenhárom fehér galamb átrepül,
Tizenhárom fehér galamb, sejt, de nem páros,
Én utánam, szép kedvesem, ne fáradj.

Édesanyám megfogta a kezemet,
Hogy ne irjak a babámnak levelet,
Kivettem a kezéből a gyenge kezemet,
Mégis irtam a babámnak levelet.

9./

Kedves, jó anyám, ha fel akarsz keresni,
A csurgói temetőbe gyere ki,
Megtalálasz egy szomorúfüzfa alatt,
Kedves, jó anyám, kisírhatod magadat.

Erre elmegyek, nem maradok e tájon,
Az én szívem a babámér ne fájjon.
Zöld erdőbe, ha elér a nagy álom,
Kisangyalom ölébe legjobb helyem találom.

10./

Rászállott a páva, vármegye házára,
Vizet visz szegény raboknak számára,
Rab vagyok, rab vagyok, szabadulást várok,
Azt csak a jó Isten tudja, mikor szabadulok.

Láttam az urakat, harmincketten voltak,
Mind a harmincketten rólam törvényt szabtak,
Elejbém terjesztik a fekete könyvet,
Abból számlálgatják az én bús életemet.

11./

Csárda mellett vasalják a lovamat,
Ki köll menni ki Csurgóbu magamnak.
Még a lovam kese lábát vasalják,
A babámat a csárdában karolják.

12./

Arra alá, arra alá, van egy száraz nyárfa,
Tetejére, tetejére rászállott a kánya.
Látod babám, látod babám, azt a száraz ágat,
Majdha az kivirágzik, akkor leszek párod.

Édesanyám udvarába van egy vadkörtefa,
Az alá van, az alá van két pej lovam kötve,
Rám is becsültették azt a sűrű, kerek erdőt,
Mefogadtam, hogy én többet nem tartok szeretőt.

Édesanyám udvarába most nyílik a rózsa,
Gyere kedves kisangyalom, szakíts egyet róla,
Nem szakítok, nem szakítok, nem köll nékem rózsa,
Egyet én már szakítottam, el is hervasztottam.

Azt beszélnek a faluban, hogy én árva vagyok,
Nincsen nékem édesanyám, aki megsirasson,
Majd megsirat, majd meggyászol az én kis galambom,
Kivel élem az életem ezen a világon.

13./

Csend van a faluban, alusznak a lányok,
Csak az én mátkám idegen országban,
Régi szeretőjét várja szabadságra.

14./

Ősz idő jár, ősz idő jár, elsárgult a falevél,
Ami lehullt, ami lehullt, életre nem keltheti,
Ősz idő jár keblemben is, hervadni kezd a szívem is,
Hervadni kezd a szívem is utánad.

Ha elmegyek, ha elmegyek tetőletek messzire,
Régi babám, régi babám isten veled örökre,
Jobb lesz kint a hideg sirban, egy fekete hant alatt,
Oda lent már, oda lent már nem érezni fájdalmat.

Csurgó,

Misei Gyula

1./

Túl a Tiszán a szendrei határon,
Magas nyárfa leveledzik magában.
Nyárfa alatt szépen szól a furulya,
Hallgatja a Szendre báró leánya.

Szépen legel a báró úr gulyája,
A kisasszony maga sétál utána,
Messziről kiáltja a Bandi juhásznak,
Gyere ide szívem Bandi, terítsd le a subádat.

Szendri báró, ha fölül a lovára,
Kilovagol a szendrői határba,
Meggérdezi legkedvesebb juhászát,
Nem látta-e az ő kedves leányát?

Nem láttam én báró uram, ha mondom,
A bojtárom három napja nincs itthon,
A bojtárom három napja oda van,
Lehet, hogy a kisasszony is vele van.

Túl a Tiszán most faragják azt a fát,
Amelyikre bojtárlegényt akasztják,
Fújja a szél slingelt ingét, gatyáját,
Mért szerette Szendri báró leányát.

A pusztába kimozdulni nem lehet,
Mert azt mondják, fekete gyászt viselnek,
Fekete a ruhám, de fehér a zsebkendőm,
Bojtárlegény volt az első szeretőm.

2./

Búzát vittem öröltetni a csurgói gőzmalomba,
Ahogy mentem, betévedtem a.....
Ilyen csudát nem látott még sem a koma, sem a sógor,
Hogyan lett az új búzából a "Szabadságba" tüzes, jó bor.

Ahogy mentem hazafelé, mindig az járt az eszembe,
Mit mondjak majd az asszonymnak, hogy a lisztet hová tettem,
Nem tudom én kitalálni, pedig eszem százat fordul,
Hogy lett az új búzából a "Szabadságba" tüzes, jó bor.

- - -

2. sáv

Cigánydalok, nem magyar nyelvű szöveg.

özv. Várjú Jánosné, 1895.

1./

Kedves édesanyám, merre keressenem,
Hol találom meg édesanyámat,
Hol sirassam, kedves édesanyám?

Nem itt hagyott engemet,
Nem találom seholsem édesanyámat.
Édesanyám, édesanyám,
Kedves, jó édesanyám,
De elhagyott engemet az édesanyám.

/38 éves koromban így sirattam az édesanyámat./

- - -

Perőcsény, ~~Együd János, 19..~~

1./

Ennek a hordónak, ennek a hordónak,
Nem fordul a csapja,
Ennek a kislánynak, ennek a barnának,
Nem leszek babája.
Tulipános zsebkendőjét visszaadom néki,
~~ötöt néki... 7.4.8. at... ad nekem a régi~~ jön a szekér értem.

2./

Sajnálom ökrömet, cifra üsztökémet,
Sej, a cifra üsztökémet, régi szeretőmet.
Sej, a cifra üsztökémet a szép szeretőmet.

Meguntam már ezt a gróft szolgálni,
Szolgáni, de szolgálni,
Egész éven a két lovát hajtani,
Hajtani, de hajtani.

Mert az ostor föltöri a kezemet,
A kezemet, a kezemet,
Ez a gróf szidja az anyám
Krucuffix, szekrement istenemet.

Tisza partján lovagolni nem merek,
Nem merek, de nem merek.

Azon félek, hogy a Tiszába esek,
Hogy a Tiszába esek.

Mert a lovamhátán félrefordul a nyereg,
A nyereg, de a nyereg,
Tisza folyó habjai közt elveszek,
A rózsámé nem leszek.

- - -

Csurgó,

Borbély Teréz, 1913.

1./
Patkó Pista a csárdában jól mulat.

Szeretője az ablakon kopogtat,
Szép kedvesem, csak még egyszer gyere ki,
Ölelésre vár a karom ide ki.

2./

Ezernyolcszáztizenkettőben,
Patkó Pista kísértált az erdőbe,
Körülnézte ezt a széles világot,
Hogyan mulatnak a híres betyárok.

Patkó Pista a csárdában most mulat,
Szeretője az ablakon kopogtat,
Szép kedvesem, csak még egyszer gyere ki,
Ölelésre vár a karom ide ki.

- - -

Perőcsény,

~~Együd János, 19..~~

1./

Kocsmárosné adjon bort hitelbe,
Itt hagyom a cifra szűröm benne,
Ha én azt ki nem váltom szombaton estére,
Dobja ki a csárda tetejére.

2./

Kössétek meg a kutyátok,
Ne ugasson, mikor járok hozzátok.
A szememre ne vessétek,
Hogy én mindig másra nézek, kacsintok.

Majd ~~ha~~ nékem jó kedvem lesz,
Én úgyis elballagok felétek.
Ha az anyád otthon nem lesz,
Hozzátok egy ölelésre betérek.

- - -

Csurgó,

Borbély Teréz, 1913.

1./

Zöld búzába bevezet a gyalogút,
Ott ahol a babám megharagudott,
Kedves babám, térj vissza az igaz utadra,
Gondolj vissza a vasárnapi szavadra.

Az útamra visszatérni nem lehet,
A szerelem széles ~~a Dráva vizénél~~ *... lánya nem enged,*
A szerelem szélesebb a Dráva vizénél,
Árvább vagyok a földre hulló levélnél.

- - -

Perőcsény,

Együd János, 19..

^{1.}
Perőcsényi fődoboz
..... három ablak van rajta,
A szeretőm most könyököl ki rajta,
Szép az idő, zörög a fa ideki,
Édes, kedves, kisangyalom csak egy szóra gyere ki.

2./

Perőcsényi templom tetejére,
Szállt egy holló tiszta feketébe,
Két szárnyával mindig csak azt rebesgeti,
Volt szeretőm, el köll felejtteni.

3./

Egyűd János, 1895

Udvarom, udvarom, kerek kis udvarom,
Nem söpri már többet az én gyenge karom,
Sepertem eleget, seperje hát más is,
Szeretem a babám, szeresse hát más is.

4./

Egyűd János, 1895

Árok, árok, de mély árokba estem,
Abba estem, kit nem is reméltem,
...
Véled estem szerelembe legelőbb.

5./

Ennek a barna lánynak dombon van a háza,
Elől jaj, de rövid néki a szoknyája,
Elől rövid; hátul, jaj, de nagyon hosszú,
Ennek a barna lánynak nem kell a gyöngyköszorú.

6./

Elválok a szeretőtől, mint a zöldág a levelétől,
De a zöld ág, jajajaj a hideg miatt,
Én meg egy vén asszony miatt.

Édesanyám sok szép szava, kit fogadtam, kit nem soha,
Mefogadnám ihajja, de már késő,
Hull a könnyem, mint az eső.

Házunk előtt áll egy verem, a sarkantyúm összeverem,
Összeverem, jajajaj, betyár módra,
Csak úgy hull a rozsdá róla.

- - -

Perőcsény,

Együd János, 1903

1./

Perőcsényi réztoronyba kilencet ütött az óra,
Az én kedves kisangyalom kinn áll most is a kapuba.
Én is arra jöttem, mentem el, szivem szomorodott el,
Csak azt mondd meg kisangyalom, rózsám ne felejtselek el.

Perőcsényi sűrű erdő, sűrű leveles az ága,
Közepébe két szál rózsá, földre lehajlik az ága,
Egyik hajlott a vállamra, másik a rózsáméra,
Csak azt mondd meg kisangyalom, tied leszek én valaha.

- - -

Perőcsény,

Varga János,

1./

Jaj, de széles, jaj, de hosszú ez az út,
Amelyiken Barna Jancsi elindult,
Komájával leültek az erdőbe,
Komájának kést szúrt a szívébe.

Véres lett a Barna Jancsi ruhája,
Majd kimossa az ő kedves babája,
Mosd ki babám a ruhámat fehérre,
Holnap megyek csöndbiztos úr elébe.

Csőndbiztos úr adjon isten jó estét,
Adjon isten Barna Jancsi, mi bajod?

Csöndbiztos úr nagy bűn nyomja a vállam,
Egy kislányért megöltem a komámat.

Hogy merted ezt Barna Jancsi megtenni,
Egy kislányér a komádat megölni,
Csöndbiztos úr régtől az ellenségem,
Egy kislányér a komámat megöltem.

Házunk előtt faragják a bitófát,
Amelyre a Barna Jancsit akasztják.
Fújja a szél fekete göndör haját,
Egy kislányér megölte a komáját.

Falu végén van egy kerek halastó,
Abban úszik egy fekete koporsó,
Rá van írva mind a két oldalára,
Ebben van a Barna Jancsi bezárva.

- - -

2./

Márianosztra felé vezet egy gyalogút,
Arra sétálgat egy világtalan koldús,
Adjatok, adjatok, amit Isten adott,
Mert tudhatjátok, hogy világtalan vagyok.

Álljatok meg a kereszten,
Hadd hugyozzon Örzse néni egy vödörrel.

Uj esztendő, vigság szerző,
Most kezd újulni,
Ujulását vig örömmel,
Most kell hirdetni.

-.-.-